

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

Kulturni turizem v znamenju Giuseppeja Tartinija Projekt tARTini

Priporočila za Program ovrednotenja in promocije rezultatov pri razvoju glasbenega turizma in zaščiti Tartinijeve kulturne dediščine

(D 3.2.4 - Program čezmejnega razvoja za konzervacijo in promocijo kulturne dediščine Giuseppeja Tartinija)

[Fotografija: Tartinijev spomenik na Tartinijevem trgu (Piran)]

VSEBINA

Rezultati, ki jih je treba ovrednotiti:	3
Tartini, globalni inovator	3
cilji in logika programa	5
politiKe Eu za razvoj turizma in zaščito Evropske Kulturne dediščine	7
pravni okvir za ovrednotenje kulturne dediščine Giuseppeja Tartinija v Sloveniji in v Italiji	9
V Sloveniji	9
V Italiji	10
Operativni okvir za oživitev čezmejnega turistično-kulturnega produkta “tARTini” v Sloveniji in v Italiji	14
Ugotovitve o dobrih praksah in dobrih politikah upravljanja in implementacije rezultatov projekta: 16	
vir in potrebe projektnih partnerjev v zvezi s trajnostjo rezultatov	18
priporočila glede upravljanja rezultatov projekta tARTini pri razvoju kulturnega turizma na čezmejnem območju	21
Mednarodni ukrepi	21
Čezmejni ukrepi	22
Nacionalni / regionalni / lokalni ukrepi	22
VIRI DOKUMENTOV	otov 25

UVOD

Giuseppe Tartini (Piran, 1692 – Padova, 1770) je bil fascinantna in eklektična osebnost: bil je prvi in najslavnejši violinist v Evropi svojega časa, spada med največje skladatelje v svetovni zgodovini glasbe, bil je vrhunski pedagog s svojim pionirskim videnjem glasbenega izobraževanja, namenjenega učencem iz vseh predelov Evrope. Bil pa je tudi znanstvenik in tehnolog: objavljala je pomembne razprave o harmoniji in glasbeni teoriji, vključno z odkritjem “tretjega zvoka”. Zaslužen je za zgodovinsko posodobitev violinskega loka, ki je za vse čase spremenila izvajalčevo držo, pa tudi zvočni učinek in podaljšanje zvoka.

Projekt tARTini (Kulturni turizem v znamenju Giuseppeja Tartinija), ki ga sofinancira Evropska unija preko Programa INTERREG VA Italija - Slovenija 2014–2020, je nastal v partnerstvu kulturnih organizacij in javnih inštitucij, kot so Občina Piran (vodja projekta), Skupnost Italijanov Piran, Festival Ljubljana, Konzervatorij Giuseppe Tartini iz Trsta, Izvršni sekretariat Srednjeevropske pobude (InCE) in Univerza v Padovi.

REZULTATI, KI JIH JE TREBA OVREDNOTITI: TARTINI, GLOBALNI INOVATOR

Na priljubljenost Giuseppeja Tartinija so dolgo vplivale: baročna ikonografija, povezana z njegovim likom glasbenika, nesporna izvedbeno tehnična zahtevnost mnogih njegovih del, fizična razpršenost dediščine njegovih glasbenih partitur in teoretičnih spisov, ki se nahajajo na premnogih krajih.

Projekt tARTini je omogočil doseganje treh rezultatov, ki organsko spreminjajo odnos med Tartinijem in njegovim občinstvom – tako njegovimi občudovalci, ki jih je po vsem svetu že veliko, kakor tudi ljubitelji glasbe, in to ne le tiste, ki jo označujemo kot klasično.

Prvi rezultat je bila reaktualizacija inovativnosti Tartinijevega opusa, s katero mu je bila vrnjena vloga velikega protagonista evropskega razsvetljenstva, kar je bil za časa svojega življenja; drugi je nastanek digitalnega arhiva, ki vsebuje njegov glasbeni in teoretski opus ter ohranjeno korespondenco, kar omogoča nov razmah raziskav o Tartiniju in njegovem okolju z vsemi priložnostmi, ki jih ponujajo informacijske tehnologije.

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

Tretji rezultat pa je, da je zdaj Tartinijeva dediščina na voljo svetovni javnosti, in sicer zahvaljujoč **globalni dostopnosti večjezičnega spletišča Discover Tartini (www.discovertartini.eu)**, kjer so na enem mestu zbrani: arhiv njegovega glasbenega in teoretskega opusa, vključno s korespondenco; regionalni in biografski vodnik po kulturnoturistični poti Tartini Route; srečanje otrok z njegovo prijaznostjo in njegovo glasbo v razdelku Tartini Junior.

Podobno kot je bilo za njegove obiskovalce, ki so se v 18. stoletju podali na “Grand Tour”, lahko danes Giuseppe Tartini znova **izžareva svojo privlačnost**, omogoča dodano vrednost in predstavlja vezni člen v sistemu kulturnega turizma v severnojadranski regiji.

[Fotografija: godalni lok iz kačjega lesa, Konservatorij G. Tartini (Trst)]

CILJI IN LOGIKA PROGRAMA

Za zagotovitev trajnosti rezultatov, ki so bili doseženi s skupnim čezmejnim upravljanjem, za njihovo celostno izkoriščanje s strani kulturnih in ekonomskih akterjev ter za njihov nadaljnji razvoj je ob zaključku projekta, poleti 2020, potrebno **prevzemanje proaktivne odgovornosti** tudi pri odločevalcih na področjih kulturne in turistične politike v Sloveniji in v Italiji.

Kriza, povezana z epidemijo COVID-19, ki je zajela ustaljene oblike družbenega vedenja, v prvi vrsti tiste, ki zadevajo potrošnjo kulture in umetnosti, je postavila na glavo načrte, ki so jih v zvezi z dvestopetdeseto obletnico Tartinijeve smrti imele piranske in padovske, pa tudi tržaške in ljubljanske inštitucije, začeniši z odpovedjo pomembnih dogodkov, načrtovanih že za 26. februar 2020. Predvsem pa je ta kriza prizadela svet kulture in vse turistične dejavnosti; oboje ostaja med najbolj ogroženimi družbenimi sektorji.

Ponovno aktivirati in razvijati dostopne vire, kakršni so na primer zbrani v digitalnem najdišču Discover Tartini, pri tem pa kratkoročno in srednjeročno implementirati njihove potencialne, denimo za zagon partnerstev ali mrež sodelovanja med turističnimi operaterji vzdolž Tartini Route; z namenom, da bi obveščali o prosti dostopnosti gradiva, primerne za šolsko uporabo, in to ne le v okviru glasbenega izobraževanja; z namenom, da bi preko uporabe modela zagnali nove pobude za raziskovanje in katalogizacijo, pri čemer bi v Discover Tartini vključili celoten krog Tartinijevih prijateljev in učencev njegove violinske "Šole narodov" oziroma evropsko mrežo pomembnih kulturnih in zgodovinskih osebnosti, ki se razpleta od Dresdna do Sankt Peterburga, od Londona do Benetk, od Prage do Zadra in od Pariza do Firenc: to je perspektiva, znotraj katere **trajno povezovanje**, h kakršnemu so se zavezali partnerji v projektu INTERREG, pa četudi odprto za nove prispevke, **ne more zadoščati brez kulturnopolitičnega okvira, ki bo nudil podporo glasbenemu turizmu v imenu Giuseppeja Tartinija na specifični institucionalni ravni**. Novi cilj, leto 2022, obletnica Tartinijevega rojstva v Piranu, predstavlja ustrezno referenčno točko tudi za obnovitev pobud, ki so jih onemogočili dogodki v letu 2020.

Tukaj predstavljeni program torej prinaša srednjeročna priporočila za ovrednotenje in zaščito Tartinijeve kulturne dediščine ter za promocijo glasbenega turizma v krajih, kjer je deloval veliki Pirančan.

Splošna umestitev v kontekst politik EU za razvoj turizma in zaščito evropske kulturne dediščine nas bo uvedla v opis normativnega okvira za oživitve čezmejnega turistično-kulturnega produkta "tARTini" v Sloveniji in v Italiji ter normativnega okvira za ovrednotenje kulturne dediščine Giuseppeja Tartinija v obeh državah in v svetu, pri čemer bo omogočena primerjava z dobrimi mednarodnimi praksami.

Interreg

UNIONE EUROPEA
EVROPSKA UNIJA

ITALIA-SLOVENIJA

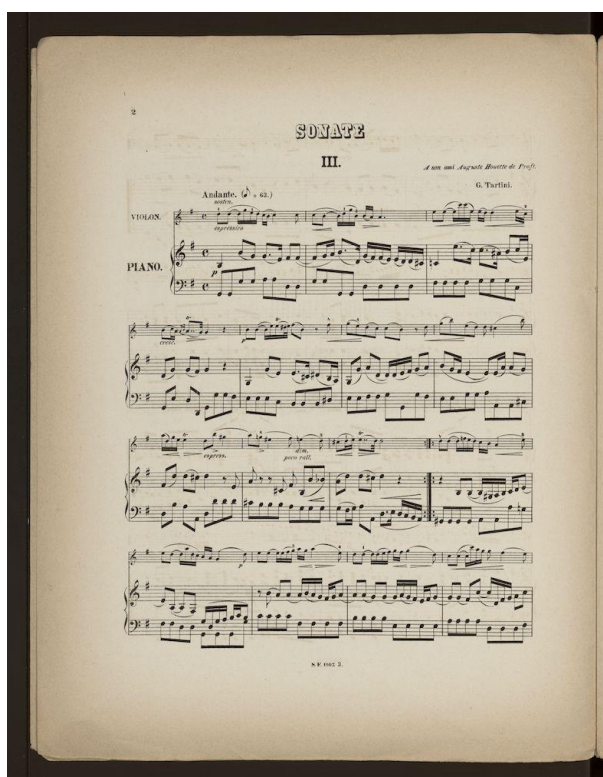

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

V zaključku so političnim odločevalcem in zainteresiranim deležnikom predstavljena priporočila za upravljanje rezultatov projekta pri razvoju kulturnega turizma na čezmejnem območju; poleg tega so predlagani učinkoviti sistemi spremljanja in sodelovanja med deležniki, ki so zainteresirani za to področje.

[Fotografija: partitura Giuseppeja Tartinija, sonate.]

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

POLITIKE EU ZA RAZVOJ TURIZMA IN ZAŠČITO EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE

V odsotnosti neposredne pristojnosti Evropske unije na področju turizma je Komisija sčasoma, zlasti od leta 2014 naprej, sprejela pomembne dokumente, ki vsebujejo politične smernice (1) in operativno podporo (2), namenjeni pa so koordinaciji številnih predpisov in programov, ki spodbujajo razvoj turizma v Evropi. Regulativni organi EU se namreč zavedajo, da je turizem v času svobodnega gibanja po Evropi in po svetu postal **temeljni ekonomski sektor**, tako po številu podjetij kot po številu delovnih mest in deležu, ki ga ima v BDP Unije, zlasti nekaterih njenih članic. Vpliv izrednih zdravstvenih razmer v letu 2020 in posledičnih preventivnih ukrepov na turistična gibanja ter promet celotnega sektorja je bil zato uničujoč in zahteva izredne protiukrepe (proces njihovega sprejemanja že poteka), v prvi vrsti regulacijo ponovne vzpostavitve varne meddržavne mobilnosti (3).

Obnovev turistične ekonomije lahko v segmentu kulturnega turizma odkrije specifičen prostor, ki je dovzeten za inovativne in napredne rešitve. Kot programska referenca so še zmerom veljavne navedbe iz novejših evropskih elaboratov.

Evropska agenda za kulturo iz leta 2018 (4) je napovedala **evropski akcijski načrt za kulturno dediščino**, ki je nastal tudi na podlagi spoznanj, izhajajočih iz uspešnih pobud v času Evropskega leta kulturne dediščine 2018. Ta dokument (5) je še danes temeljna strateška referenca za obnovev trajnostnega in vključujočega (torej nediskriminatornega) kulturnega turizma in za udejanjanje Delovnega načrta za kulturo 2019–2022, ki ga je sprejel Svet Evropske unije. Poleg tega je usklajen z Evropsko strategijo kulturne dediščine za 21. stoletje (6), ki jo je sprejel Svet Evrope leta 2017, in z Agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 Združenih narodov.

Akcijski načrt postavlja v ospredje pomen kulturne dediščine za pet stebrov evropske obnove, pri čemer sta digitalizacija in spletna dostopnost evropske dediščine pojmovani kot medsektorska dejavnika uspeha.

Da bi zagotovili vključenost vseh skupin, si je treba ves čas prizadevati za pritegnitev širše publike, posebno pozornost pa nameniti otrokom in mladim, in sicer preko šolanja in z odstranitvijo fizičnih ovir. Potrebujemo pametne rešitve za prihodnost, ki naj bi bila trajnostna in (kot posledica urbane in regionalne prenovalne) družbeno in teritorialno uravnotežena, ponovno uporabo grajene dediščine v mestih in ponovno oživitev odnosa med kulturno in naravno dediščino preko kulturnega turizma. Zapuščino, ki smo jo podedovali, je treba varovati strokovno in zavzeto na vseh institucionalnih ravneh ter pri tem angažirati znanstvenike in raziskovalce, da bi prenovili upravljanje kulturne dediščine z uporabo tehnologije. In ta dediščina je bistven del mednarodnih odnosov. Za spodbujanje teh smernic delovanja je Skupno raziskovalno središče Evropske komisije ustvarilo vrsto promocijskih platform in orodij (Story Maps, Cultural Gems itd.), ki lahko

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

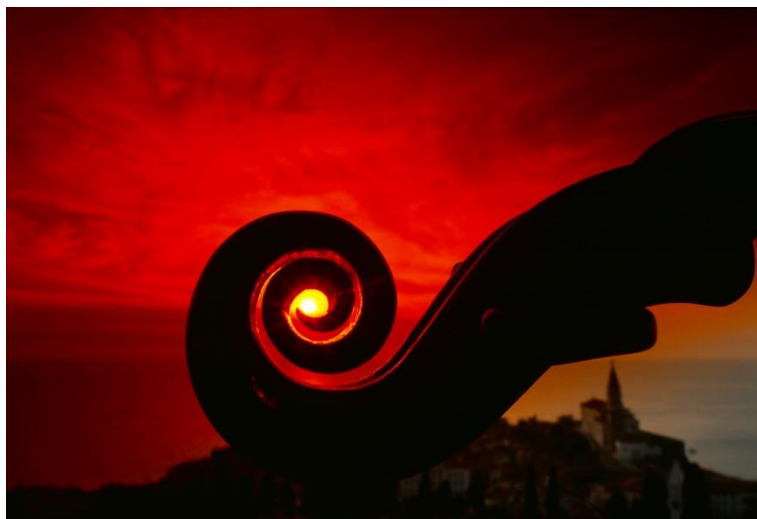
tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

predstavljajo zanimive multiplikatorje za rezultate projekta INTERREG o Giuseppeju Tartiniju. Takšen primer je vsekakor **EUROPEANA** (7), katere posebni namen je omogočiti digitalno dostopnost evropske kulturne dediščine in njeno digitalizacijo kot tako (odstotek relevantne digitalizirane dediščine je še vedno nižji od 20%). Spletno mesto Discover Tartini je že povezano s to evropsko platformo. Še nekatere druge pobude Evropske komisije se kažejo kot primerne in navdihujoče za ovrednotenje rezultatov našega projekta: izbira “Evropskih prestolnic pametnega turizma”, združeno upravljanje naravnih in kulturnih virov v Naturi 2000, promocija Farske konvencije o vlogi organizirane civilne družbe pri upravljanju kulturne dediščine in program HORIZON 2020 v sklopu “Družbeni izzivi”, ki spodbuja raziskovalne projekte na področju napredne digitalizacije in konzerviranja digitalne dediščine.

Posebej pomemben za prihodnji razvoj Discover Tartini je **program “Routes4U”** (“Kulturne poti”), ki ga je vzpostavil Svet Evrope leta 1987 in je doživel silovit razvoj; trenutno je, zahvaljujoč financiranju Evropske komisije od leta 2015 naprej, akreditiranih 38 mrež. Program vodita sekretariat “Enlarged Partial Agreement on Cultural Routes” (Razširjeni delni sporazum o kulturnih poteh) in “European Institute of Cultural Routes” (Evropski inštitut za kulturne poti). (8).

[Projekt tARTini, zmagovalna fotografija natečaja “EU in my Region” Evropske komisije 2019- Avtor: Ubald Trnkoczy]

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

PRAVNI OKVIR ZA OVREDNOTENJE KULTURNE DEDIŠČINE GIUSEPPEJA TARTINIJA V SLOVENIJI IN V ITALIJI

V Sloveniji

“Med glasbeniki, rojenimi na današnjem ozemlju Slovenije, ki so pustili viden pečat v svetovni zgodovini glasbe, je ime Giuseppeja Tartinija zabeleženo z zlatimi črkami.” Tako je zapisal Festival Ljubljana v nedavni predstavitvi nekega koncerta Tartinijeve glasbe (Piran, 8. aprila 2019). Slovenija se namreč v celoti zaveda svoje odgovornosti pri ohranjanju in ovrednotenju opusa velikega Pirančana, ki je bil podložnik Beneške republike.

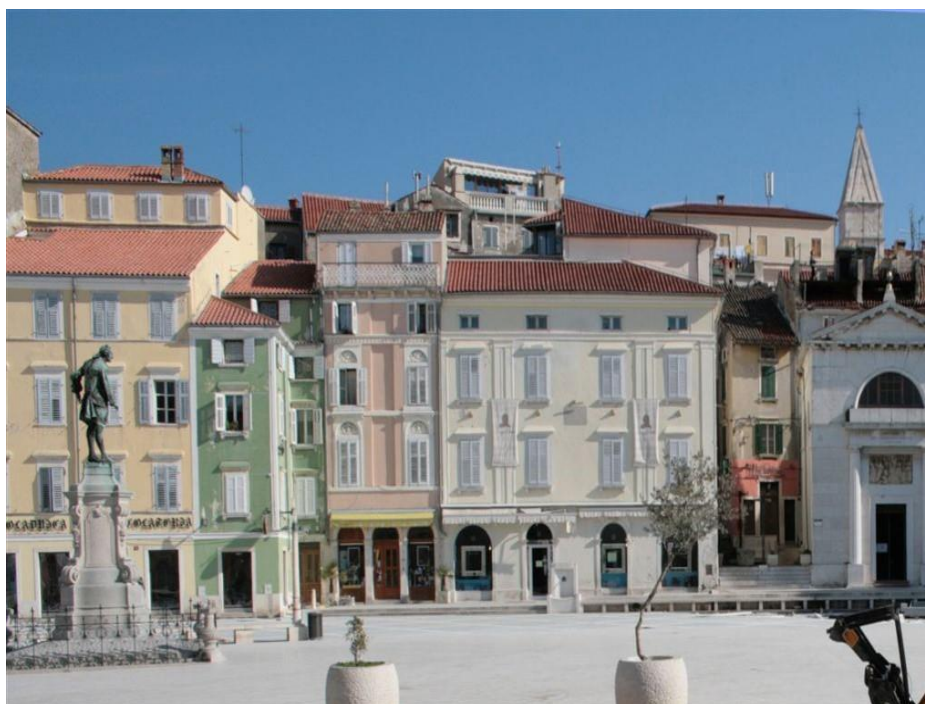
Nacionalni kulturni program Republike Slovenije in Lokalni kulturni program Občine Piran za obdobje 2018–2021 predstavljata referenčni kulturnopolitični okvir, v katerega se umeščajo pobude, posvečene Tartiniju, na podlagi načela o spodbujanju najširše in brezplačne dostopnosti kulture, ki je temeljni dejavnik pravične, solidarne in resnično demokratične družbe. V kulturnem programu Občine Piran so izčrpno prikazani akterji in strukture, ki Piran opredeljujejo kot „mesto kulture“, mednje pa spadajo tisti, ki so bistveni za ovrednotenje Tartinija in njegovega opusa, vključno z angažmajem v projektu “tARTini” programa INTERREG in pri razvojnem načrtu za območje Tartinijevega trga.

V kontekstu Slovenije je relevanten politični dokument **ONKULT**, Operativni načrt trženja kulturnega turizma Slovenije 2018–2020 (9). Slovenska turistična organizacija, ki je zadolžena za turistično promocijo na državni ravni, v svojem poslanstvu navaja, da bo leta 2020 Slovenija za svoje obiskovalce prepoznavna kot destinacija kulturnega turizma, bodisi da bo to poglobitveni motiv za potovanje bodisi da bo možnost, ki dopolnjuje druge motive. V zvezi s tem je pomenljivo dejstvo, da ONKULT uvršča Tartinija med šest mednarodno najpomembnejših umetniških osebnosti, ki so zaznamovale petstoletno zgodovino Slovenije.

Tudi **Strategija razvoja turizma v občini Piran do leta 2025** (10), ki jo je pripravilo Turistično združenje Portorož, v ukrepu 2.5 predvideva promocijo turističnega produkta, ki je pričakovan kot rezultat projekta “tARTini” sedanjega programa INTERREG Italija – Slovenija. Združevanje obstoječih pobud, ki vodi k čezmejni oživitvi turistično-kulturnega produkta, mora biti v prvi vrsti vodilo za akterje iz javnega sektorja (občine, izobraževalne in raziskovalne ustanove, druge kulturne institucije) in za zainteresirane deležnike iz civilne družbe. Sposobnost mreženja teh subjektov, ki naj bi se nadaljevalo tudi po izteku projekta, je namreč prva garancija za trajnost njegovih rezultatov. Celovit izraz te politike mreženja v piranskem okolju in njegovega glasbenega jedra (Giuseppeja

Tartinija) predstavlja strategija, ki jo je udejanjila Občina Piran v podporo svoji sedanji kandidaturi za Evropsko prestolnico kulture 2025.

[Fotografija: prenovljena Tartinijeva hiša "Casa Tartini" (Piran)]

V Italiji

Italijanska ustava zagotavlja podporo in svobodno izražanje umetnosti in znanosti v treh členih: to so 9. člen (med drugim o "razvoju [...] kulture" in "varovanju [...] zgodovinske in umetnostne dediščine), 21. člen (o svobodi mišljenja) in 33. člen ("Umetnost in znanost sta svobodni in svobodno je njuno poučevanje.").

V kontekstu italijanske zakonodaje je treba najprej spomniti, da je bil z Zakonom št. 420 z dne 1. decembra 1997 ustanovljen Svet nacionalnih odborov in nacionalnih edicij pri **Ministrstvu za kulturne dobrine in dejavnosti (MiBAC)**, ki je pogosto odgovorno tudi za turistično politiko (MiBACT); to ministrstvo financira proslave, obletnice, prireditve in nacionalne izdaje del velikih osebnosti s področij kulture in umetnosti.

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

Z Ministrskim odlokom št. 572 z dne 20. decembra 2017 (11) je bila ustanovljena **Nacionalna izdaja zbranih del Giuseppeja Tartinija** in sestavljena komisija, ki je zadolžena za opravila, povezana s to izdajo. V komisiji sodelujeta tudi predstavnika partnerjev projekta INTERREG, in sicer univerze v Padovi in tržaškega konzervatorija. Cilj znanstvenokritične izdaje celotnega opusa Giuseppeja Tartinija je omogočiti širši javnosti, posebej pa še glasbenikom in muzikologom, dostopnost besedila Tartinijevih glasbenih del (ki jih zdaj pogosto najdemo le v rokopisu), urejenih po znanstvenih merilih.

Če ostanemo zgolj pri novejši zakonodaji, velja omeniti **Zakon št. 175, “Določbe, ki urejajo področje prirediteljstva, in pooblastila Vladi za reformo področja”**, z dne **22. novembra 2017**, s katerim je bila italijanska vlada pooblaščenca, da sprejme v obliki zakonske uredbe ukrepe za koordinacijo in reorganizacijo predhodno obstoječih zakonskih in regulativnih določb, ki urejajo področje operno-simfoničnih fundacij in drugih ustanov, ter za izvedbo reforme, revizije in prestrukturiranja sektorjev gledališča, glasbe, plesa, potujočih uprizoritev, cirkuških dejavnosti, zgodovinskih karnevalov in zgodovinskih rekonstrukcij; to naj bi dosegla s pripravo enotnega zakonodajnega besedila, poimenovanega **“kodeks spektakla”**, katerega namen je zagotoviti sektorju “učinkovitejšo, celovitejšo in skladnejšo ureditev [...], usmerjeno v izboljšanje umetniško-kulturne ravni vseh dejavnosti, spodbujajoč njihovo produkcijo, inovativnost, pa tudi rabo s strani skupnosti, s posebnim ozirom na trajnostno vzgojo [...]”, tudi v soglasju z evropskimi priporočili.

Zakonska uredba št. 60, “Predpisi o promociji humanistične kulture, o ovrednotenju dediščine in kulturne produkcije ter o podpori ustvarjalnosti” z dne 13. aprila 2017, v 5. členu prinaša tako imenovani **“Načrt umetnosti”**, triletni program za razširjanje umetniških dejavnosti, vključno z glasbo, v celotnem šolskem sistemu.

Ne glede na izboljšanje zakonodaje pa je v Italiji **zavest o povezavi med umetniško produkcijo in splošnim razvojem** doživela najnaprednejše sinteze v dokumentih državnega in regionalnega načrtovanja v zadnjih letih, ki izpričujejo pomemben kulturni razvoj, kar se tiče metode in utemeljenosti političnih odločitev. To je tudi plod povečane pripravljenosti institucij za dialog. Primer je **generalna skupščina AFAM** [Alta formazione artistica e musicale – Visokošolsko umetniško in glasbeno izobraževanje], ki je potekala v Rimu februarja 2019; tam je prišlo do pomembnega soočenja z ministrstvom, ki je pristojno za oživitev visokošolskega umetniškega in glasbenega izobraževanja kot sistema, ključnega za kulturni in ekonomski razvoj države. V sektorju AFAM deluje 15.000 učiteljev in 67.000 učencev (od katerih je približno 17% tujcev), in treba ga je znova postaviti v središče politične pozornosti.

Strateški načrt razvoja turizma 2017–2022, naslovljen “Italija, dežela za popotnike” (12), podčrtuje, da je “v odziv na obnovljene zahteve povpraševanja treba tudi obogatiti

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

ponudbo italijanskih turističnih destinacij in predlagati nove 'tematizacije' (npr. kolesarski turizem, turizem na prostem, vinski in kulinarični itinerarji, zgodovinski sprehodi in poti, kulturni, glasbeni in literarni itinerarji ...) in nove izkušnje rabe v turistične namene." Muzeji postajajo akterji kulturnega povezovanja sosednjih območij in prostori, kjer se ustvarja nova kultura. "Novo videnje turizma kot 'sprožilca kulture', ne le kot dejanja potrošnje, se bo lahko pretvorilo v novo ponudbo uporabe, ki bi služila [...] izmenjavi naše vitalne kulturne dediščine." Ponudba nesnovne kulture, h kateri spada tudi glasbena kultura, dobiva središčno vlogo pri okrepitvi blagovne znamke Italija.

Tudi na regionalni ravni se turistična politika vse bolj prepleta s kulturno politiko. **Strateški načrt pokrajine Furlanije Julijske krajine (13)** si zastavlja cilj, da bo razvijal "Kakovostno kulturo in turizem", pri čemer naj bi znova odkrival korenine in krepil identiteto preko ovrednotenja regionalne kulturne dediščine in običajev; da bi osvetlili zgodovinske, umetniške in krajinske specifikke, razmišljajo o tem, da bi obiskovalcem ponudili kvalitetne turistične poti, ki bi zogle združevati kulturo, naravne lepote in vrhunsko kulinariko ter vinarstvo, vendar v celotnem besedilu načrta nikoli ni omenjena beseda glasba in zgolj v nekem povzemajočem okvirčku se pojavijo "koncert" in "gledališke uprizoritve".

Drugače je v **Pokrajini Veneto**, ki je znotraj pobude "A.S.S.I. - Azioni di Sistema per lo Sviluppo di un'offerta turistica regionale Integrata" [Sistemske dejavnosti za razvoj združene regionalne turistične ponudbe] (14), z Odločbo deželne vlade št. 1220 z dne 1. avgusta 2017, v okviru Regionalnega operativnega programa Evropskega socialnega sklada in v sinergiji s programom Evropskega sklada za regionalni razvoj, financirala projekt "**Note na potovanju: izkustveni izobraževalni itinerarji za ovrednotenje glasbene ponudbe Veneta**" (15).

Med januarjem 2018 in decembrom 2019 so si vodja projekta, CUOA Business School iz Vicenze, in njegovi partnerji prizadevali aktivirati medsektorske sinergije akterjev, ki delujejo na tistem območju, da bi prišli do "soprojektiranja" novih produktov glasbenega turizma, ki bi s povezovanjem vrhunskih dosežkov Veneta prispevali k inovativni ponudbi, s katero bi bili zmožni pritegniti kvalitetne turistične tokove iz Italije in tujine. **Glasbeni turizem** namreč predstavlja pomemben segment širšega področja kulturnega turizma, tako na kvantitativni (sicer je nižni, a pred pandemijo je vidno naraščal) kot na kvalitativni ravni, kjer gre za profil glasbenega turista, ki pripada višjemu razredu, zanimajo ga kakovostne vsebine v krajih na območju, ki ga obiskuje, tudi izven sezone. Še toliko pomembnejše je torej zanimanje, ki so ga vzbudili dejavnosti in rezultati projekta INTERREG Discover Tartini, predstavljeni kot študija primera na zaključni konferenci "Note na potovanju" novembra 2019.

Tako so se plesna, glasbena in gledališka umetnost uveljavljale kot središčne dejavnosti nove ekonomije (ki temelji na kvaliteti in ne več na kvantiteti) **pred izbruhom epidemije COVID-19**. In v mesecih karantene se je potrdilo, da je predvsem glasba pomemben element družbene kohezije. Vladajoči so pričeli dojemati, kako umetnost prispeva k preprečevanju socialne izključenosti. Pobuda MiBACT “Kultura se ne ustavlja” je omogočila digitalno združevanje (v šestih razdelkih: Muzeji, Knjige, Film, Glasba, Izobraževanje in Gledališče) številnih virtualnih pobud, ki so prihajale od nacionalnih kulturnih ustanov, s področij uprizoritvenih umetnosti in glasbe ter iz avdiovizualnega sektorja, med drugim pa so obogatile tudi šolske dejavnosti v okviru poučevanja na daljavo.

Po prvem ukrepu v okviru uredbe “Zdravilo za Italijo” (ki jo je vlada sprejela 17. marca letos), s katerim je bilo namenjenih 130 milijonov evrov za reševanje izrednih razmer na področjih uprizoritvenih umetnosti, prireditev in filma, **bo turizmu in kulturi dodeljenih pet milijard evrov z novo zakonsko uredbo “Ponovni zagon”**, ki je v procesu sprejemanja.

Velik pomen podpore tem sektorjem, ki skupaj ustvarjajo 15% italijanskega BDP in jih je (zaradi zmanjšanja mednarodnih prihodov in zapiranja, katerih vzrok je bila zavezitev širjenja okužb) kriza, povezana z epidemijo COVID-19, najhuje prizadela, je privedel do priprave ukrepov, ki so bili zasnovani na podlagi potreb, izraženih med izčrpnimi posvetovanji z akterji iz zainteresiranih sektorjev: tu gre denimo za ukrepe v korist domačega turizma, mest, ki so umetnostna središča, operno-simfoničnih fundacij, producentov uprizoritvenih umetnosti in prireditev, knjigarn, filmske industrije, avtorjev; za pomoč delavcem v turizmu, prireditvenem sektorju in kulturi, namenjeno tudi manj strukturiranim subjektom; a tudi za odločitve, kot je podaljšanje naziva Italijanska prestolnica kulture, ki ga bo mesto Parma nosilo še leta 2021, ali dodelitev desetih milijonov evrov za financiranje nove digitalne kulturne platforme.

[Fotografija: koncert “Giuseppe Tartini e la Musica secondo Natura”, 7. September 2020, Baročni orkester italijanskih konservatorijev, Tržaško operno gledališče Verdi (Trst)

Interreg

UNIONE EUROPEA
EVROPSKA UNIJA

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

OPERATIVNI OKVIR ZA OŽIVITEV ČEZMEJNEGA TURISTIČNO-KULTURNEGA PRODUKTA “TARTINI” V SLOVENIJI IN V ITALIJI

Med vlado Italijanske republike in vlado Republike Slovenije je bil 8. marca 2000 v Rimu podpisan **Sporazum o sodelovanju v kulturi in izobraževanju** z neomejenim trajanjem, ki ga je Italija ratificirala 17. oktobra 2017 z Zakonom št. 164.

Za namene ovrednotenja rezultatov projekta INTERREG o Giuseppeju Tartiniju sta posebej relevantna 10. člen, ki pospešuje “sodelovanje na področju glasbe, plesa, vizualnih umetnosti, gledališča in filma z izmenjavo informacij, dokumentacije in umetnikov”, in 11. člen, ki zadeva “sodelovanje med arhivi, knjižnicami in muzeji obeh držav na podlagi izmenjave gradiva, informacij in strokovnjakov na teh področjih in na področju arheologije”. Razvoj rezultatov, dostopnih na spletišču Discover Tartini, se lahko pojavi na dnevnem redu **mešane komisije**, ki jo ustanavlja 19. člen omenjenega Sporazuma.

Podobno je evalvacijo nasledkov, ki naj bi izhajali iz rezultatov projekta, mogoče predlagati **Skupnemu odboru Furlanija Julijska krajina – Slovenija**, ki se je nazadnje sestal v Kopru novembra 2019. Med drugim so v njegovi pristojnosti teme, kot sta kulturno sodelovanje in ovrednotenje rezultatov bilateralnih projektov INTERREG.

Diplomatska predstavništva obeh držav, v prvi vrsti obstoječa generalna konzulata v Trstu in Kopru, vsekakor pa tudi veleposlaništvi v Ljubljani, kjer deluje tudi Italijanski kulturni inštitut, in Rimu so ključni sogovorniki te perspektive.

Hkrati se na podlagi spoznanj, pridobljenih v teku projekta, in virov, dosegljivih na spletnem mestu Discover Tartini, kot bistveno kaže, da na potencialno dodano vrednost rezultatov tega projekta za **razvoj kulturnega turizma v Sloveniji in pokrajinah severovzhodne Italije** opozorimo javne agencije, zadolžene za turistično promocijo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Njihova pozornost bi morala najprej biti namenjena **prilagoditvi in uskladitvi predstavitev Giuseppeja Tartinija** na vseh spletnih mestih ter informacijskim orodjem, ki jih za turistične namene uporablja javni sektor, pri čemer naj bi bila ustrezno poudarjena vidnost spletnega mesta Discover Tartini in posebej njegovega razdelka Tartini Route.

Uskladitev promocijskih dejavnosti med pristojnimi ustanovami v Sloveniji, Furlaniji Julijski krajini in Venetu bi po eni strani omogočila predstavitev Tartini Route kot cilja nacionalnih in mednarodnih turističnih operaterjev, tako za bližnje turistične pobude v kratkoročnem obdobju oživitve po epidemiji COVID-19, kot tudi za razvoj (ne le

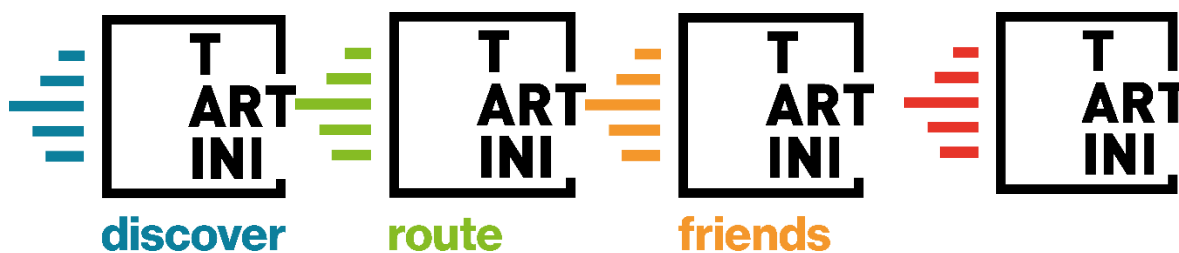
poletnih) turističnih paketov v znamenju čezmejnega glasbenega turizma. Na podoben način bi lahko v **sodelovanju s trgovskimi zbornicami** razvili aktivnost, namenjeno zaposlenim v gostinstvu in hotelirstvu, podjetnikom kreativcem in organizatorjem prireditev, da bi okrepili poznavanje vira Discover Tartini med podjetji iz teh sektorjev in spodbudili **oblikovanje komercialnih partnerstev**, zainteresiranih za pripravo specifičnih produktov za turistični trg, ki bi vključevali koordinirane glasbene dogodke, povezane s Tartinijem.

Naslednje področje, ki ga je treba predstaviti na svetovnem spletu, da bi dosegli celostno ovrednotenje virov Discover Tartini, je **glasbena produkcija**, ki temelji na Tartinijevem opusu.

Zavedajoč se vrednosti, ki jo predstavlja raznolikost umetnikov in glasbenih skupin, producentov in ljubiteljskih združenj, ki so pogosto tudi gonilo novih študij in raziskav, bi povezovanje tartinijevskih pobud, ki so ves čas na programu, in oblikovanje (vsaj) čezmejnega **koledarja tartinijevskih dogodkov**, okrepila splošno privlačnost znamke Discover Tartini tudi na širši ravni.

S tem namenom bi lahko poskusili organizirati **letno srečanje Discover Tartini**, na katerem bi se zbrali vsi deležniki, zainteresirani za Giuseppeja Tartinija in njegovo Šolo narodov, od Pirana do Padove in širše.

Bogati programi in vrhunski dogodki, predvideni v letu 2020 za proslavljanje Tartinijeve obletnice, pričajo o tem, kako pomembno se je izogibati neusklajenim terminskim prekrivanjem, in o kritični masi mednarodne odmevnosti, ki naj bi jo imele že zasnovane dejavnosti.

[Logotipi znamke Discover Tartini, rezultat projekta tARTini]

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

UGOTOVITVE O DOBRIH PRAKSAH IN DOBRIH POLITIKAH UPRAVLJANJA IN IMPLEMENTACIJE REZULTATOV PROJEKTA

Med primeri in zgledi, ki so bili uresničeni v Evropi in tudi na območju programa INTERREG VA Italija – Slovenija 2014–2020, velja posebej opozoriti na nekatere, ki ponujajo razvojne priložnosti, pomembne za ovrednotenje doseženih rezultatov in virov, katerih dostopnost omogoča naš projekt.

V prvi vrsti naj spomnimo na **Poti kulture**, ki jih promovira program Sveta Evrope Routes4U. Na podlagi partnerstev med reprezentativnimi institucijami (občine, agencije itd.) iz vsaj treh različnih držav Poti kulture realizirajo turistične itinerarje s kakovostnimi kulturnimi vsebinami, pri čemer olajšujejo ovrednotenje manjših centrov in obrobni območij v povezavi z večjimi središči, opirajoč se na teme, ki zblizujejo različne realnosti. Poti kot mreže spodbujevalcev razvoja so zavezane tudi k razširjanju vrednot, ki predstavljajo temelj dejavnosti Sveta Evrope, kot so človekove pravice, demokracija in kulturna raznolikost, vzajemno razumevanje in mednarodne izmenjave: so kanali medkulturnega dialoga, ki krepijo spoznavanje in razumevanje evropske zgodovine.

Strukturiran odnos med institucijami iz Pirana, Padove, Trsta in Ljubljane, pa tudi iz Benetk, se kaže kot nujen in uresničljiv predpogoj za začetek oblikovanja širše **mreže Tartinijevih mest** (najprej z vključitvijo Prage), ki bi omogočila, da bi Tartini Route iz projekta INTERREG dobila status Evropske kulturne poti Sveta Evrope, pri čemer bi postopoma vključevali mnoge kraje, od koder prihajajo Tartinijevi učenci iz Šole narodov.

Po Mozartovi kulturni poti, ki obstaja od leta 2004, bi bila to šele druga evropska “kulturna pot”, posvečena opusu enega od velikih glasbenikov.

Grozd Kultura in ustvarjalnost avtonomne pokrajine Furlanije Julijske krajine podpira razvoj kulturnega sektorja in podjetij, ki delujejo na področjih kulture in ustvarjalnosti, zavzemajoč se za njihovo rast s pomočjo inovacij in znanja. Ta grozd promovirajo in koordinirajo pglavitne regionalne agencije – Area Science Park (njihova glavna predstavnica), Informest, BIC Inkubatorji FJK, Tehnološki pol Pordenona, Friuli Innovazione. Sektor je bil prepoznan kot strateški za pametni in trajnostni razvoj pokrajine. Grozd je namenjen vsem javnim in zasebnim akterjem na ozemlju pokrajine, ki delujejo na področjih, kot so konzerviranje in ovrednotenje zgodovinske in umetniške dediščine (npr. muzeji, knjižnice, arhivi, spomeniki); uprizoritvene umetnosti, vizualne umetnosti in organizacija prireditev; kulturne industrije, ki proizvajajo kulturne dobrine in storitve, ki jih je mogoče industrijsko reproducirati (filmi, video, radiotelevizija;

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

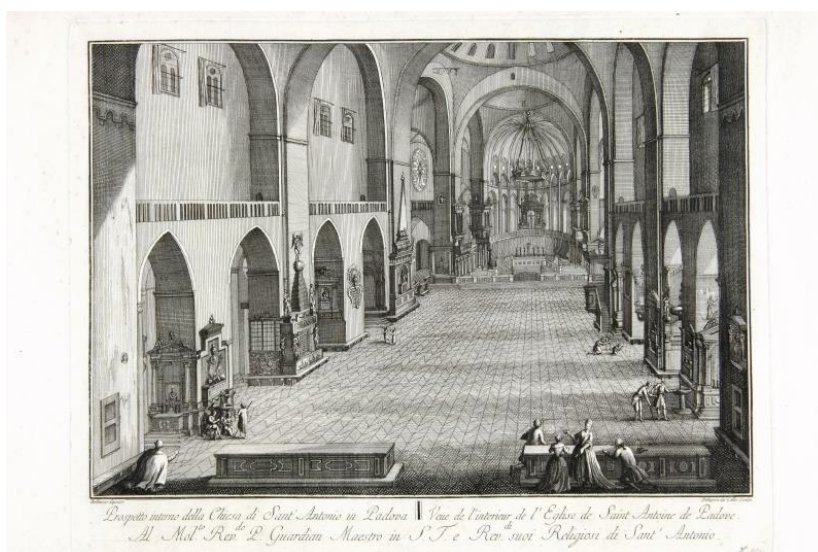
tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

videoigre in software; glasba; knjige in tisk); kreativne industrije, povezane s svetom storitev (npr. komuniciranje in znamčenje, arhitektura, oblikovanje). Grozd Kultura in ustvarjalnost zastopa zamisli regionalnega kulturnega sektorja in podjetij, ki delujejo na področjih kulture in ustvarjalnosti, jim omogoča poslovne priložnosti, obenem pa krepi njihove kompetence in inovativnost; zavzema se za sodelovanje med podjetji ter javnimi in zasebnimi pravnimi osebami, zlasti med akterji iz različnih sektorjev; spodbuja inovacijske procese, prenos tehnologij, internacionalizacijo podjetij; krepi učinek produkcijske verige z razvijanjem dinamičnega ekosistema regionalnih kulturnih in kreativnih industrij, hkrati pa izboljšuje njihovo prepoznavnost in povečuje njihovo privlačnost.

Še en referenčni primer predstavljajo rezultati projekta **COME-IN!** (16), ki je bil financiran v okviru mednarodnega programa INTERREG Central Europe, katerega partner je bila Občina Piran, vodja pa Srednjeevropska pobuda (InCE). V okviru projekta COME-IN! so nastale – da bi zagotovili splošno dostopnost številnih muzejev, predvsem majhnih in srednje velikih, ki imajo zaradi pomanjkanja organizacijskih kompetenc ali preskromnih sredstev težave pri odpiranju za širšo publiko posameznikov z različnimi vrstami posebnih potreb – Smernice, izobraževalni priročnik za muzejsko osebje, izpeljanih je bilo sedem pilotskih akcij in sedem izobraževalnih srečanj. Na podlagi teh izkušenj je projekt COME-IN! ustvaril inovativen promocijski instrument, **znamko COME-IN!**, s katero se zdaj lahko ponašajo muzeji, ki dosegajo standarde dostopnosti.

[Fotografija: notranjost cerkve sv. Antona Padovanskega]

VIRI IN POTREBE PROJEKTNIH PARTNERJEV V ZVEZI S TRAJNOSTJO REZULTATOV

Partnerji projekta “tARTini” načrtujejo ustanovitev **Združenja Discover Tartini** in se bodo – na načine, ki jih dopušča njihov pravni status – vključili vanj; cilj tega združenja je zagotoviti trajnost in razširjanje rezultatov projekta. Glavna vodila združenja, ki se bo zgledovalo po sorodnih ustanovah, kot je bonnska Beethoven Haus, bodo: nepridobitnost; odprtost za sodelovanje z drugimi institucijami in posamezniki, ki bodo prispevali določeno članarino; promocija množičnega financiranja za uresničitev specifičnih projektnih ciljev, usmerjenih v razvoj Discover Tartini; spodbujanje spoznavanja, izvajanja in preučevanja Tartinijeve dediščine v šolstvu, akademskem svetu in svetu vrhunske glasbene umetnosti; pospeševanje ovrednotenja bogastva Discover Tartini, posebej s strani podjetnikov, turizma in kreativnih industrij.

V Sloveniji in Italiji potekajo številne pobude za ovrednotenje Tartinijevega opusa ob **dvestopetdeseti obletnici** njegove smrti (26. februarja 1770 v Padovi). Glavni spodbujevalci teh pobud so partnerji pričujočega projekta INTERREG. Aktivnosti in rezultati projekta “tARTini” poganjajo te pobude po zaslugi preureditve in boljše dostopnosti Tartinijeve zapuščine, ki jo zdaj omogoča spletišče Discover Tartini, obenem pa v tem kontekstu dobivajo pomemben multiplikativni učinek.

Glede tega sta še posebej relevantna program “**Tartini 250**” (17), ki ga koordinira Občina Piran v sodelovanju s tamkajšnjo Skupnostjo Italijanov, in program “**Tartini 2020**” (18), ki ga vodi Fundacija Tartini 2020 (njena utemeljiteljica je Univerza v Padovi), medtem ko je Konzervatorij Giuseppe Tartini iz Trsta vzpostavil novo razstavišče **Tartinijeva soba – Tartini Exhibition Point** in uredil pravni status svojega že obstoječega Tartinijevega fonda.

Volja promotorjev, da bi vendarle realizirali svoje programe, ki so bili zaradi izbruha epidemije COVID-19 ob koncu februarja odpovedani ali preloženi za nedoločen čas, nakazuje njihovo ponovno načrtovanje v okviru **večletne tartinijevske sezone**, ki bi trajala vse do obletnice Tartinijevega rojstva, torej do leta 2022.

Situacija v Piranu

Tartinijevo snovno dediščino v Sloveniji lahko razvrstimo v dve kategoriji:

- muzejska in arhivska dediščina, ki jo hranijo v piranski Tartinijevi hiši in piranski enoti koprskega Pokrajinskega arhiva;
- spomeniška dediščina, torej Tartinijeva hiša in spomenik Tartiniju na istoimenskem piranskem trgu.

Interreg

UNIONE EUROPEA
EVROPSKA UNIJA

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

Eden od izstopajočih problemov je različno lastništvo navedenih kulturnih dobrin: lastnik Tartinijeve hiše, katere poimenovanje je mednarodno uveljavljeno, je piranska Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini, ki je s pravnega vidika nevladna organizacija v javnem interesu; ustanova, ki upravlja z muzejsko dediščino v notranjosti hiše, je piranski Pomorski muzej Sergej Mašera; spomenik na Tartinijevem trgu je v lasti Občine Piran; Pokrajinski arhiv, ki hrani zelo občutljive originalne spise (zdaj digitalizirane in dostopne tudi na spletišču Discover Tartini), je državna javna institucija.

Zato se kaže kot smiselno opredeliti načine koordinacije konzervatorskih posegov in načine celostne promocije arhivskih predmetov in gradiva, in sicer preko **skupnega načrta za upravljanje in konzerviranje snovne in nesnovne Tartinijeve dediščine v Sloveniji**.

V **dodatku k temu dokumentu** najdemo podrobnejšo razdelavo zasnove tega načrta in možnih dejavnosti v piranskem kontekstu.

Prvi nujni ukrep, ki bo omogočil kontinuiteto javne rabe muzejske poti v **Tartinijevi hiši**, je **zagotovitev čuvajske službe** v času obiskov, po možnosti v dogovoru med Skupnostjo Italijanov Giuseppe Tartini Piran in Pomorskim muzejem Sergej Mašera Piran, ki trenutno upravlja s Tartinijevo muzejsko zapuščino v Tartinijevi hiši. Pri organiziranju čuvajske službe je treba upoštevati tudi značilnosti pretoka obiskovalcev in sezonskost turistične ponudbe v obmorskem mestu, kot je Piran.

Najpomembnejša od aktivnosti, ki so bile izpeljane v okviru Strategije razvoja turizma v občini Piran do leta 2025 (10), je kandidatura Pirana za **Evropsko prestolnico kulture 2025**. V trenutku priprave pričujočega dokumenta je potrjeno, da kandidatura Občine Piran ostaja v procesu izbora, ki se bo predvidoma zaključil konec decembra 2020.

Med projekti, uvrščenimi v načrt za ovrednotenje kulturne dediščine, je predvidena ustanovitev **Fundacije za promocijo klasične in sodobne glasbe**, katere prva naloga bo ovrednotenje Tartinijeve zapuščine. Občina Piran namerava v letu 2020 odkupiti **palačo Trevisini**, neoklasično zgradbo blizu Tartinijevega trga, v katero naj bi umestili sedež bodoče fundacije. Financiranje odkupa te nepremičnine je trenutno zapisano v predvidenem občinskem proračunu za leto 2020.

Ob dvestopetdeseti obletnici Tartinijeve smrti so lokalne institucije pripravile obsežen program koncertov in drugih kulturnih dogodkov z naslovom "**Tartini 250**" (17), ki so ga predstavile januarja 2020 z veliko nacionalno in mednarodno odmevnostjo.

Prvi del programa je bil prestavljen za nedoločen čas zaradi ukrepov, povezanih z zajezitvijo epidemije COVID-19. Nekateri dogodki, predvideni za jesen, pa so trenutno

potrjeni, kot na primer mednarodna muzikološka konferenca z naslovom “V iskanju popolne harmonije: glasba in glasbena teorija Giuseppeja Tartinija v lokalnem in evropskem kontekstu”, ki jo v novembru organizira **Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani** in je posvečena dvestopetdeseti obletnici Tartinijeve smrti, ena od njenih sekcij pa naj bi potekala v Piranu.

Želja, da bi vendarle realizirali vse načrte, povezane s Tartinijevo obletnico 2020, pa nakazuje tudi upoštevanje obletnice Tartinijevega rojstva v letu 2022; to bi pomenilo ponovno in širše načrtovanje **večletne tartinijevske sezone**.

[Tartinijeva violina, muzejska zbirka v Tartinijevi hiši]

PRIPOROČILA GLEDE UPRAVLJANJA REZULTATOV PROJEKTA TARTINI PRI RAZVOJU KULTURNEGA TURIZMA NA ČEZMEJNEM OBMOČJU

V tem poglavju najdemo pregled in povzetek priporočil, ki so bila utemeljena in opisana v prejšnjih poglavjih tega dokumenta.

Na ta priporočila opozarjamo politične odločevalce in zainteresirane deležnike, in sicer zato, da bi optimizirali upravljanje znamke Discover Tartini pri razvoju kulturnega turizma na čezmejnem območju; sprejeti jih je mogoče tako v obliki, ki je bila dogovorjena na bilateralni ravni, kakor tudi v obliki enostranskih ukrepov in pobud, pri čemer je zmeraj zaželeno njihovo usklajevanje.

Mednarodni ukrepi

1. Oblikovanje mreže Tartinijevih mest, da bi Tartini Route lahko pridobila naziv Evropske kulturne poti Sveta Evrope, pri čemer bi vanjo postopoma vključevali tudi kraje, kjer so delovali učenci Šole narodov.
2. Nadaljnji razvoj večjezičnosti spletišča Discover Tartini z namenom globalne promocije znamke (prevodi vseh besedil v španščino, nemščino, francoščino, srbsščino, hrvaščino, madžarščino, ruščino, kitajščino, arabščino, japonščino).
3. Spodbujanje novih mednarodnih pobud za raziskovanje in katalogizacijo Tartinijeve dediščine, vključno s krogom njegovih prijateljev in učencev iz Šole narodov.
4. Digitalno povezovanje arhivskih in muzejskih virov o Tartiniju v Sloveniji in v Italiji z drugimi mednarodnimi najdišči in arhivi.
5. Ustanovitev mednarodne nagrade / natečaja za ustvarjanje gledaliških, literarnih ali glasbenih del, posvečenih Tartiniju.

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

Čezmejni ukrepi

Osredotočenje pozornosti nacionalnih, regionalnih in lokalnih **javnih agencij za promocijo turizma** na ovrednotenje znamke Giuseppe Tartini, pri čemer naj bi **prilagodili in uskladili predstavitev Giuseppeja Tartinija** znotraj turističnega informiranja v javnem sektorju ter okrepili vidnost Tartini Route na spletnem mestu Discover Tartini.

Uskladitev promocijskih dejavnosti med pristojnimi ustanovami v Sloveniji, Furlaniji Julijski krajini in Venetu za predstavitev Tartini Route kot cilja nacionalnih in mednarodnih turističnih operaterjev, tako za kratkoročne in bližnje turistične pobude kot tudi za ponudbo turističnih paketov v znamenju čezmejnega glasbenega turizma.

Zagon partnerstev ali mrež sodelovanja med turističnimi operaterji vzdolž Tartini Route in še posebej, **v sodelovanju s trgovskimi zbornicami**, zagon dejavnosti, ki so namenjene zaposlenim v gostinstvu in hotelirstvu, podjetnikom kreativcem in organizatorjem prireditev, da bi povečali zavedanje o znamki Discover Tartini in spodbudili **oblikovanje komercialnih partnerstev** na področju turizma, ki bi vključevala glasbene dogodke, povezane s Tartinijem.

Povezovanje **glasbenih prireditev**, ki temeljijo na Tartinijevem opusu, s ciljem ustvariti čezmejni **koledar tartinijevskih dogodkov**, kar bi imelo tudi širši multiplikativni učinek na privlačnost znamke Discover Tartini.

Organizacija **letnega srečanja Discover Tartini**, na katerem bi se zbrali vsi deležniki od Pirana do Padove, ki so zainteresirani za to znamko, in čezmejno grozdenje teh deležnikov.

Nacionalni / regionalni / lokalni ukrepi

Spodbujanje sodelovanja šolajočih se otrok in mladih z njihovim dostopanjem do gradiva, ki je primerno za šolsko uporabo in prosto dosegljivo na spletišču Discover Tartini, v okviru rednega, ne le glasbenega izobraževanja.

Promocija **inovativnih produktov kulturnega turizma**, povezanih z znamko Discover Tartini, v okviru obnove turistične ekonomije po epidemiji COVID-19.

Podpora preložitvi svečanosti, predvidenih ob dvestopetdeseti obletnici Tartinijeve smrti, in njihovi **realizaciji v obliki večletne tartinijevske sezone**, s katero bi povezali

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

načrte iz leta 2020, ki jih je preprečila epidemija COVID-19, in obletnico Tartinijevega rojstva leta 2022.

Vključitev glasbenega turizma v načrtovanje kulturne in turistične politike na več ravneh.

Opredelitev kulturnopolitičnih ukrepov, s katerimi bi podprli glasbeni turizem, posebej v imenu Giuseppeja Tartinija.

Institucionalizacija novih razstaviščnih prostorov, namenjenih Tartiniju.

Spodbujanje / promocija medsektorskih projektov, ki združujejo različne turistične tematizacije Tartinija, in navezovanje na njegov opus v novih operativnih programih evropskih strukturnih skladov 2021–2027.

Podpora ponovni uporabi grajene dediščine za revitalizacijo odnosa med kulturno in naravno dediščino preko kulturnega turizma.

Dejavnosti za varovanje in ovrednotenje Tartinijeve dediščine, ki predvidevajo vključitev tehnologije in raziskovanja.

Pridobitev znamke COME-IN! s strani muzejev, ki pripravljajo razstave o Tartiniju, kar pomeni, da bi z ustreznimi projekti in investicijami zagotovili njihovo dostopnost in možnost rabe za vse, torej tudi za osebe z različnimi vrstami posebnih potreb.

Sklep o skupnem načrtu upravljanja in ohranjanja snovne in nesnovne dediščine Giuseppeja Tartinija v Sloveniji.

V soglasju s Skupnostjo Italijanov Giuseppe Tartini Piran (lastnico nepremičnine) in s Pomorskim muzejem Sergej Mašera Piran (skrbnikom Tartinijeve zapuščine, ki je tam shranjena) zagotovitev državnega financiranja za muzejsko čuvajstvo razstavne poti v Tartinijevi hiši v Piranu, ki bo omogočalo njeno dostopnost za javnost.

Odkup palače Trevisini, ki ga bo izpeljala Občina Piran in jo namenila za sedež nastajajoče Fundacije za promocijo klasične in sodobne glasbe, katere temelj bosta ovrednotenje Tartinijeve kulturne zapuščine in vključitev projekta v novo državno načrtovanje financiranja iz evropskih strukturnih skladov 2021–2027.

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

tARTini

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

[Fotografija: anonimni portret - Castello sforzesco (Milano)]

VIRI DOKUMENTOV

1. EU - Towards an integrated approach to cultural heritage for Europe - COM(2014) 477 final of 22.7.2014
https://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/publications/2014-heritage-communication_en.pdf
2. EU - Guide on EU funding for the tourism sector - updated version (published on 06/10/2015)
https://ec.europa.eu/growth/content/guide-eu-funding-tourism-sector-updated-version_en
3. EU - Tourism and transport in 2020 and beyond - COM(2020) 550 final of 13.5.2020
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-commission-tourism-transport-2020-and-beyond_en.pdf
4. EU - A New European Agenda for Culture - COM(2018) 267 final of 22.5.2018
https://ec.europa.eu/culture/sites/culture/files/commission_communication_-_a_new_european_agenda_for_culture_2018.pdf
5. EU - European Framework for Action on Cultural Heritage - SWD(2018) 491 final of 5.12.2018
<https://ec.europa.eu/culture/sites/culture/files/library/documents/staff-working-document-european-agenda-culture-2018.pdf>
6. CoE - Council of Europe Recommendation on the European Cultural Heritage Strategy for the 21st century (Strategy 21 - Adopted by the Committee of Ministers on 22 February 2017)
<https://www.coe.int/en/web/culture-and-heritage/strategy-21>
7. EU - EUROPEANA -
<https://www.europeana.eu/en>
8. CoE Enlarged Partial Agreement on Cultural Routes - Routes4U Programme
<https://pjp-eu.coe.int/en/web/cultural-routes-and-regional-development/home>
9. SI - Piano operativo per la commercializzazione del turismo culturale della Slovenia 2018 - 2020
https://www.slovenia.info/uploads/dokumenti/turisticni-produkti/onkult_2018-2020_web.pdf
10. SI - Strategia di sviluppo del turismo nel Comune di Pirano sino all'anno 2025
<https://www.piran.si/index.php?page=static&item=625>
11. IT - Decreto Ministeriale n. 572 del 20 dicembre 2017 - Edizione nazionale delle opere di Giuseppe Tartini
www.beniculturali.it/mibac/multimedia/MiBAC/documents/1516810511351D.M.20DICEMBRE2017REP.572_REGISTRATO_UCB.pdf
12. IT - Piano Strategico di Sviluppo del Turismo 2017-2022
www.beniculturali.it/mibac/multimedia/MiBAC/documents/1481892223634_PST_2017_IT.pdf
13. IT - Il Piano Strategico della Regione Friuli Venezia Giulia (Capitolo 7 Cultura e turismo di qualità - pag.45-47)
www.regione.fvg.it/rafv/export/sites/default/RAFGV/GEN/piano-strategico-2018/allegati/PianoStrategico_2018_2023.pdf
14. IT - A.S.S.I. - Azioni di Sistema per lo Sviluppo di un'offerta turistica regionale Integrata - Regione del Veneto
<https://www.eduforma.it/dgr-1220-azioni-sistema-lo-sviluppo-unofferta-turistica-regionale-integrata/>
15. IT - "Note in Viaggio: itinerari formativi esperienziali per valorizzare l'offerta musicale del Veneto" - Regione del Veneto
<http://noteinviaggio.cuoa.it/ita/>
16. EU - COME-IN! Cooperating for Open access to Museums - towards a widEr INclusion
https://www.interreg-central.eu/Content.Node/COME-IN.html#About_COME-IN!
17. SI - Tartini 250 Piran - Pirano - Programma degli eventi
www.portoroz.si/si/files/default/dogodki/2020/Tartini250/Tartini%20250%20Programska%20knji%C5%BEica.pdf
18. IT - Tartini 2020 Padova, l'Europa - Programma degli eventi
<https://tartini2020.it/2020-programma-degli-eventi/>